

ОБЛІК ТА РОЗПОДІЛ ВИТРАТ НА УТРИМАННЯ НЕБЮДЖЕТНОЇ НЕПРИБУТКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

© 2017 ВИСОЧАН О. О., ЯСІНСЬКА А. І.

УДК 657

Височан О. О., Ясінська А. І. Облік та розподіл витрат на утримання небюджетної неприбуткової організації

Мета статті полягає в розвитку методики обліку та розподілу витрат на утримання небюджетних неприбуткових організацій. Запропоновано інформаційну модель отримання, розподілу та використання фінансових ресурсів небюджетної неприбуткової організації у структурі взаємозв'язків «облік – управління». Удосконалено існуючу методика розподілу непрямих витрат небюджетної неприбуткової організації пропорційно прямим витратам за проектами. Згідно з нею розподіл непрямих витрат по проектах небюджетної неприбуткової організації пропонується здійснювати за чотирма етапами: встановлення сум прямих витрат у розрізі проектів, які використовуватимуться як база розподілу; розрахунок коефіцієнтів розподілу; виділення із загальної суми непрямих витрат, нарахованих у звітному місяці, величини, що санкціонована до відшкодування по конкретному проекту; визначення суми непрямих витрат, що відносяться до конкретного періоду за звітний місяць. Також проведено аналіз практики ведення обліку непрямих витрат з використанням рахунків 8-го та 9-го класів. Перспективою подальших досліджень у даному напрямі є вирішення проблеми доречності й відповідності методологічній логіці використання рахунків «Виробництво», «Адміністративні витрати» та «Інші витрати операційної діяльності» для обліку витрат.

Ключові слова: непрямі витрати, прямі витрати, витрати на утримання небюджетної неприбуткової організації, коефіцієнт розподілу непрямих витрат.

Рис.: 1. **Табл.:** 1. **Формул.:** 2. **Бібл.:** 10.

Височан Ольга Олегівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та аналізу, Національний університет «Львівська політехніка» (вул. Степана Бандери, 12, Львів, 79013, Україна)

E-mail: osidach_o@ukr.net

Ясінська Алла Іванівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та аналізу, Національний університет «Львівська політехніка» (вул. Степана Бандери, 12, Львів, 79013, Україна)

E-mail: allayasinska@ukr.net

УДК 657

UDC 657

Височан О. О., Ясинская А. И. Учет и распределение расходов на содержание небюджетной неприбыльной организации

Цель статьи заключается в развитии методики учета и распределения расходов на содержание небюджетных неприбыльных организаций. Предложена информационная модель получения, распределения и использования финансовых ресурсов небюджетной неприбыльной организации в структуре взаимосвязей «учет – управление». Усовершенствована существующая методика распределения косвенных расходов небюджетной неприбыльной организации пропорционально прямым затратам по проектам. Согласно ей распределение косвенных затрат по проектам небюджетной неприбыльной организации предлагается осуществлять по четырем этапам: установление сумм прямых расходов в разрезе проектов, которые будут использоваться как база распределения; расчет коэффициентов распределения; выделение из общей суммы косвенных расходов, начисленных в отчетном месяце, величины, санкционированной к возмещению по конкретному проекту; определение суммы косвенных расходов, относящихся к конкретному периоду за отчетный месяц. Также проведен анализ практики ведения учета косвенных расходов с использованием счетов 8-го и 9-го классов. Перспективой дальнейших исследований в данном направлении является решение проблемы уместности и ответственности методологической логике использования счетов «Производство», «Административные расходы» и «Прочие расходы операционной деятельности» для учета расходов.

Ключевые слова: косвенные расходы, прямые расходы, расходы на содержание небюджетной неприбыльной организации, коэффициент распределения косвенных расходов.

Рис.: 1. **Табл.:** 1. **Формул.:** 2. **Библ.:** 10.

Височан Ольга Олегівна – кандидат экономических наук, доцент кафедры учета и анализа, Национальный университет «Львовская политехника» (ул. Степана Бандеры, 12, Львов, 79013, Украина)

E-mail: osidach_o@ukr.net

Ясинская Алла Ивановна – кандидат экономических наук, доцент кафедры учета и анализа, Национальный университет «Львовская политехника» (ул. Степана Бандеры, 12, Львов, 79013, Украина)

E-mail: allayasinska@ukr.net

Высочан О. О., Ясинская А. И. Accounting and Distributing the Costs for the Non-Budgetary Non-Profit Organization

The article is aimed at developing methods for accounting and distribution of costs for the non-budgetary non-profit organizations. An information model of receipt, distribution and use of financial resources of a non-budgetary non-profit organization within the structure of interrelationships of «accounting – management» has been proposed. The existing methods for distribution of the indirect costs of the non-budgetary non-profit organization in proportion to the direct costs on the projects have been improved. According to them, distribution of the indirect costs for projects of the non-budgetary non-profit organization is proposed to implement in four stages: defining the amounts of the direct costs in terms of projects that will be used as the base of distribution; calculating the coefficients of distribution; allocating from the total indirect costs, accrued in the reporting month, the value authorized to reimburse for a particular project; defining the amount of the indirect costs relating to a specific period during the reporting month. Also an analysis of the accounting practices of the indirect costs using the accounts of 8th and 9th grades was carried out. Prospect for further research in this direction is finding solution to the problem of relevance and consistency of the methodological logic of using the accounts of «Production», «Administrative costs», and «Other costs of the operating activity» for the cost accounting.

Keywords: indirect costs, direct costs, costs for the non-budgetary non-profit organization, distribution rate of indirect costs.

Fig.: 1. **Tbl.:** 1. **Formulae:** 2. **Bibl.:** 10.

Высочан Ольга О. – PhD (Economics), Associate Professor of the Department of Accounting and Analysis, Lviv Polytechnic National University (12 Stepana Bandery Str., Lviv, 79013, Ukraine)

E-mail: osidach_o@ukr.net

Ясинская Алла И. – PhD (Economics), Associate Professor of the Department of Accounting and Analysis, Lviv Polytechnic National University (12 Stepana Bandery Str., Lviv, 79013, Ukraine)

E-mail: allayasinska@ukr.net

Стабільність функціонування сучасної економіки визначається збалансованою діяльністю підприємств, організацій та установ різних сфер і форм власності.

В економічному механізмі функціонування держави традиційно основна роль відводиться комерційним організаціям, оскільки їх участь у економічних відносинах сприяє досягненню високих і стійких темпів економічного зростання і стимулюванню підприємницької активності. Значення некомерційних організацій для економіки країни зазвичай вважається другорядним і незначним через спрямованість їх діяльності на досягнення інших цілей – некомерційних [1, с. 235]. Міжнародний досвід демонструє, що некомерційні організації можуть здійснювати свою діяльність часто ефективніше різних комерційних або державних підприємств і сприяють зменшенню навантаження на бюджет держави та державних витрат у тих напрямках діяльності, в яких вони успішно функціонують [2, с. 5].

Незважаючи на активні та результативні дослідження всіх аспектів управління комерційними організаціями, досі відсутні широкомасштабні дослідження в галузі управління іншим типом організацій – некомерційним. Відсутність солідної наукової бази для ефективної діяльності некомерційних організацій (закладів, асоціацій, фондів, союзів, споживчих кооперативів, громадських, релігійних організацій і т. ін.) впливає на підсумкову ефективність всієї економіки [3, с. 5].

Вирішення окресленої в статті проблеми започатковано в дослідженнях таких вітчизняних учених-обліковців: Н. О. Гура [4– 6], В. Ф. Залунін, Г. С. Макарова [7], О. В. Кравченко [8], Я. В. Олійник [9] та ін. Методика обліку витрат небюджетних неприбуткових організацій висвітлювалася в публікаціях у періодичних виданнях прикладного характеру такими українськими економістами: І. Журавська, О. Ключник, В. Матвеева, В. Смердов, Л. Солошенко, Н. Хоцянівська, Т. Яцків. Проте зазначимо, що окремі аспекти проблеми досі залишаються невирішеними.

У зв'язку з цим ключовим питанням у теорії та практиці бухгалтерського обліку небюджетних неприбуткових організацій (далі – ННО) вважаємо розвиток методики обліку та розподілу витрат на утримання ННО.

Цілями статті визначено:

- 1) побудова інформаційної моделі отримання, розподілу та використання фінансових ресурсів ННО у структурі взаємозв'язків «облік – управління»;
- 2) удосконалення існуючої методики розподілу непрямих витрат ННО пропорційно прямим витратам за проектами;
- 3) аналіз практики ведення обліку непрямих витрат з використанням рахунків 8-го та 9-го класів.

Небюджетні неприбуткові організації України ведуть бухгалтерський облік та звітність в порядку, передбаченому Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Фактично це означає використання в роботі Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, Інструкції про застосування цього Плану рахунків та інших законодавчих актів, які регламентують ведення бухгалтерського обліку.

Одним з найбільш дискусійних об'єктів бухгалтерського обліку в наукових колах досі залишаються витрати ННО.

Витрати на утримання небюджетної неприбуткової організації, а також здійснення нею статутної діяльності, тісно пов'язані з її можливостями щодо залучення фінансування з різних джерел (рис. 1).

У моделі передбачене виконання низки етапів, пов'язаних із отриманням, розподілом та використанням ННО фінансових ресурсів, залучених з різних джерел. Деякі з цих етапів відбуваються послідовно (перший та другий; третій та четвертий), інші ж – паралельно (другий та третій; четвертий та п'ятий). Завдяки цьому

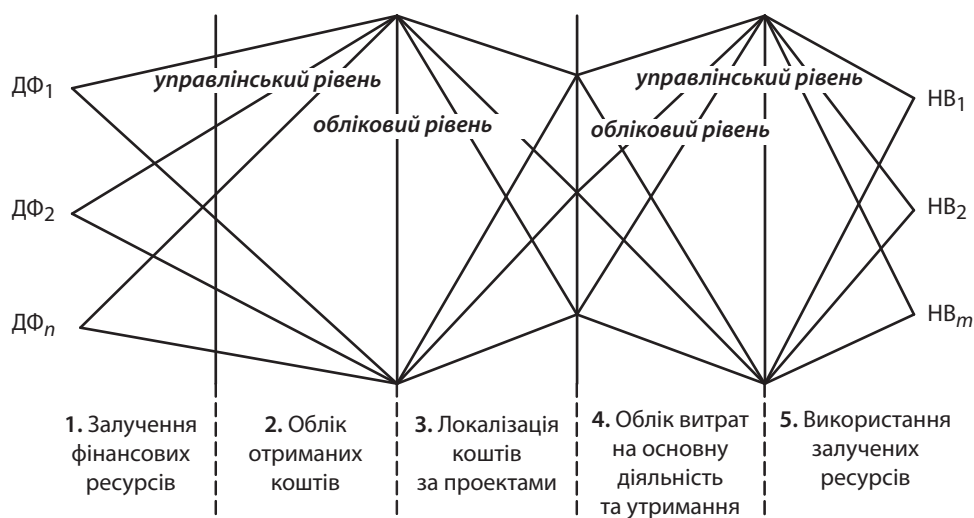

Рис. 1. Графічна модель отримання, розподілу та використання фінансових ресурсів ННО у структурі взаємозв'язків «облік – управління»

Умовні позначення: ДФ₁, ДФ₂, ... ДФ_n – джерела фінансування (1, 2, ... n); НВ₁, НВ₂, ... НВ_m – напрями використання коштів (1, 2, ... m).

Джерело: авторська розробка.

забезпечується тісний взаємозв'язок між управлінням та обліком в організації. Реалізація першого та п'ятого етапу належить до компетенції керівництва та фінансового відділу організації (облік при цьому виконує інформаційно-дорадчу функцію, забезпечуючи зворотний зв'язок), у той час як другий – четвертий етапи є прерогативою бухгалтерської служби (за наявності внутрішньосистемного оперативного управлінського впливу).

Локалізація (обмеження використання) коштів за проектами відбувається з використанням можливостей належно організованого аналітичного обліку, що дозволяє чітко відслідкувати й розмежувати витрати, здійснені по кожному з проектів, а також витрати, пов'язані з утриманням небюджетної неприбуткової організації. Таким чином, облік отриманих коштів та їх локалізація за проектами повинні здійснюватися бухгалтерською службою одночасно. Облік витрат на основну діяльність та утримання організації, як важливий елемент управління використанням залучених ресурсів, має виконувати інформаційну та контрольну функцію по відношенню до системи менеджменту ННО.

Важливим завданням для бухгалтерської служби є недопущення «котлового» методу обліку отриманих коштів (3-й етап) та подальших витрат (4-й етап), за якого неможливим стає санкціоноване використання отриманих ресурсів за чітко встановленими напрямками. Під «санкціонуванням» у цьому контексті розуміємо надання права використовувати кошти на конкретні цілі. Таке право може надаватися грантодавцем, державою, засновниками ННО тощо, а перелік напрямів витрачання визначатися в умовах отримання фінансування, законодавчо-нормативних актах чи статуті. Санкціонування є передумовою дотримання принципу цільового використання коштів.

Як зазначає О. В. Кравченко, статутні документи більшості неприбуткових організацій передбачають щорічне складання і затвердження кошторисів доходів та витрат. Стосовно ж неприбуткових бюджетних організацій, то складання кошторису є обов'язковою умовою їх функціонування, підтверджуючи повноваження щодо отримання доходів і здійснення видатків [7].

Статутна діяльність небюджетної неприбуткової організації здійснюється з урахуванням запланованих доходів і витрат. Горизонт такого планування може бути як середньостроковим (місяць, квартал), так і довгостроковим (рік, три роки тощо). Документально це оформлюється у вигляді фінансового плану або бюджету доходів і витрат. Вигляд і порядок складання вказаних документів законодавчо не встановлений. Кожна організація формує їх з урахуванням специфіки власної діяльності, потенційних джерел фінансування та напрямів використання коштів. Затверджується план та/або бюджет вищим органом управління ННО.

З метою аналізу та контролю зручним є поділ дохідної частини бюджету на цільове фінансування та інші доходи з відповідною аналітичною розбивкою статей у співвіднесенні їх з передбачуваними витратами. Використання отриманих надходжень може проводитися у двох базових напрямках: 1) на виконання конкретних проектів

(основні витрати); 2) на забезпечення статутної діяльності (адміністративні або загальногосподарські витрати). Перша група витрат за способом їх перенесення на проект належить до категорії прямих, у той час як другу неможливо співвіднести з конкретним проектом, однак ці витрати необхідні для нормального функціонування ННО (оплата праці адміністративного персоналу, витрати на оренду офісу, амортизація основних засобів загальногосподарського призначення, придбання канцелярського приладдя та ін.). Непрямі витрати складаються з таких, які можна віднести до конкретного проекту економічно доцільним шляхом, а також таких, які не можуть бути розподілені через наявність низки законодавчих заборон та обмежень, передбачених умовами фінансування.

Розподіл витрат непрямого характеру між реалізованими проектами є одним з важливих завдань бухгалтерської служби ННО. Наголосимо, що розподілу підлягають не всі адміністративні витрати, а лише та їх частина, яка санкціонована до розподілу. Таким чином, механізм використання рахунку «Адміністративні витрати» небюджетними неприбутковими організаціями уподібнюється до використання рахунку «Загально-виробничі витрати» підприємствами, що здійснюють комерційну діяльність. Це дозволить максимізувати інформаційну цінність даних бухгалтерського обліку для потреб фінансової служби ННО.

Т. В. Сударева, виходячи з аналізу специфіки діяльності некомерційних організацій, виокремлює такі статті загальногосподарських витрат:

- ✦ оплата праці адміністративно-управлінського персоналу;
- ✦ комунальні витрати;
- ✦ оренда приміщень, споруд, офісного обладнання та інвентарю;
- ✦ утримання, експлуатація та поточний ремонт споруд, офісного обладнання та інвентарю;
- ✦ консалтингові послуги;
- ✦ інформаційні послуги;
- ✦ витрати на підбір, підготовку, навчання персоналу;
- ✦ витрати на заходи з пошуку джерел фінансування (збору коштів);
- ✦ податки і збори;
- ✦ інші витрати (банківські, поштові, канцелярські) [10, с. 43].

Через зрозумілі причини низка баз розподілу, які активно використовуються в обліковій практиці комерційних підприємств (наприклад, заробітна плата основних виробничих працівників) для потреб ННО використаними бути не можуть.

Величина розподілюваних непрямих витрат у ННО залежить від трьох основних факторів: суми непрямих витрат до розподілу, тривалості проекту та бази розподілу.

Зазвичай найбільш об'єктивними для небюджетних неприбуткових організацій є два методи розподілу непрямих витрат:

- 1) прямолінійний;
- 2) пропорційно до загальної величини прямих витрат.

Незважаючи на простоту їх використання, обидва вони не позбавлені недоліків. Перший – не відповідає економічним реаліям діяльності організації, оскільки не корелює з обсягами фінансування в розрізі конкретних проектів. При класичному використанні другого не враховується динамічність зміни величини коефіцієнта розподілу у зв'язку з різницею в часі початку реалізації проектів. Водночас припущення (а саме те, що проекти з більшими обсягами фінансування вимагають більших витрат на утримання), на якому базується використання другого методу, не позбавлене економічної логіки. З урахуванням цього, на наш погляд, його слід модифікувати таким чином, щоб була можливість забезпечити коригування коефіцієнтів розподілу одночасно з початком кожного нового проекту. Наведемо приклад (табл. 1).

Наголосимо, що величина непрямих витрат до розподілу зазвичай не збігається із загальною величиною непрямих витрат ННО за звітний період, оскільки часто існують обмеження на використання коштів, отриманих як фінансування по конкретному проекту, на покриття цих витрат.

Відповідно порядок розподілу непрямих витрат по проектах небюджетної неприбуткової організації можна представити як послідовність таких етапів:

Етап 1. Установлення сум прямих витрат у розрізі проектів, які використовуватимуться як база розподілу.

Етап 2. Розрахунок коефіцієнтів розподілу за формулою:

$$\kappa_i^m = ПВ_i^m / ЗПВ^m,$$

де κ_i^m – коефіцієнт розподілу непрямих витрат за i -тим проектом у місяці m ;

$ПВ_i^m$ – прями витрати за i -тим проектом, нараховані в місяці m , грн;

– загальні прями витрати по усіх проектах, що реалізуються у звітному місяці m , грн.

Етап 3. Виділення із загальної суми непрямих витрат, нарахованих у звітному місяці, величини, що санкціонована до відшкодування за конкретним проектом. Це достатньо важка і трудомістка задача для бухгалтера ННО, оскільки деякі статті витрат можуть бути частково відшкодованими за рахунок фінансування по одному чи кількох проектах, інші ж взагалі мають покриватися за рахунок власних коштів організації (наприклад, членських внесків). Саме тому розподіляється не загальна сума непрямих витрат, а лише та її частина, що дозволена до розподілу.

Етап 4. Визначення суми непрямих витрат, що відносяться до конкретного періоду за звітний місяць, за формулою:

$$НВ_i^m = \kappa_i^m \cdot ЗНВ^m,$$

де $НВ_i^m$ – розподілені непрямі витрати за i -тим проектом за місяць m , грн;

$ЗНВ^m$ – накопичені непрямі витрати за місяць m , санкціоновані до розподілу.

Витрати відносяться на конкретний проект, починаючи з місяця, наступного після початку його реалізації, впродовж терміну виконання робіт за цим проектом.

Пропонована методика передбачає необхідність складання відомості розподілу за кожною окремою статтею непрямих витрат або групою однорідних статей. Завдання може бути спрощене шляхом автоматизації цього процесу з використанням типових або спеціалізованих програмних продуктів.

Практична реалізація методики передбачає використання рахунків бухгалтерського обліку для формування облікових записів з розподілу непрямих витрат. Для обліку непрямих (загальногосподарських витрат) бухгалтер небюджетної неприбуткової організації використовує рахунок 92 «Адміністративні витрати», у той час як прями витрати акумулюються на рахунку 23 «Виробництво» або на субрахунку 949 «Інші витрати операційної діяльності». Застосування цих рахунків продиктоване необхідністю вписування специфіки діяльності ННО в жорсткі рамки діючих інструктивних матеріалів з бухгалтерського обліку, які, в основному, зорієнтовані на комерційні підприємства.

Щодо обліку витрат, то Н. О. Гура вважає, що через відсутність виробництва доцільно застосовувати рахунки класу 8 без використання рахунку 23, а за необхідності обліку витрат на окремому рахунку можна використовувати рахунок 94 «Інші витрати операційної діяльності» [4, с. 107; 5, с. 204].

Як наслідок, подальший перерозподіл частини непрямих витрат з рахунку 92 не відповідає прийнятій методології бухгалтерського обліку, однак має важливе значення для потреб аналізу і контролю за цільовим використанням отриманих коштів.

Пропонуємо введення дворівневого аналітичного обліку по рахунку адміністративних витрат, при якому перший рівень аналітики стосуватиметься статті витрат, а другий – вказуватиме на ознаку санкціонованості цих витрат до розподілу (1 – санкціоновані; 2 – несанкціоновані).

Наприкінці місяця рахунок 92 закривається, і адміністративні витрати розподіляються на відповідні субрахунки (аналітичні рахунки) до рахунків 23 чи 94 або списують безпосередньо на рахунок 79 «Фінансові результати».

Часто бувають випадки, коли суми по статтях затвердженого бюджету не співпадають з фактичними даними бухгалтерського обліку. Таке відхилення має бути детально проаналізованим на предмет наявності об'єктивних причин його виникнення з метою точнішого прогнозу доходів і витрат на наступний звітний період. Якщо це можливо, необхідно внести відповідні зміни до бюджету, які мають бути підкріплені документальними доказами їх правомірності.

ВИСНОВКИ

Формування ефективної системи обліку витрат у небюджетній неприбутковій організації є неможливим

Таблиця 1

 Розрахунок розподілу непрямих витрат пропорційно величині прямих із коригуванням коефіцієнта розподілу
 (умовний приклад)

Проект	Прямі витрати, грн	Березень			Квітень			Травень			Червень		
		Питома вага прямих витрат за проектом	Нараховані у звітному місяці непрямі витрати до розподілу, грн	Розподілені у звітному місяці непрямі витрати, грн	Питома вага прямих витрат за проектом	Нараховані у звітному місяці непрямі витрати до розподілу, грн	Розподілені у звітному місяці непрямі витрати, грн	Питома вага прямих витрат за проектом	Нараховані у звітному місяці непрямі витрати до розподілу, грн	Розподілені у звітному місяці непрямі витрати, грн	Питома вага прямих витрат за проектом	Нараховані у звітному місяці непрямі витрати до розподілу, грн	Розподілені у звітному місяці непрямі витрати, грн
Проект 1 (початок – 20.02.2017 р.; термін – 3 місяці)	100 000	0,67	x	6 700	0,22	x	3 300	0,25	x	4 500	x	x	x
Проект 2 (початок – 27.02.2017 р.; термін – 2 місяці)	50 000	0,33	x	3 300	0,11	x	1 650	x	x	x	x	x	x
Проект 3 (початок – 13.03.2017 р.; термін – 4 місяці)	300 000	x	x	x	0,67	x	10 050	0,75	x	13 500	1	x	12 000
Разом		1	10 000	10 000	1	15 000	15 000	1	18 000	18 000	1	12 000	12 000

без використання чіткої та зрозумілої методики їх розподілу за напрямками використання коштів (проектами). На наш погляд, найбільше цим вимогам відповідає метод розподілу за прямими витратами з урахуванням динамічності коефіцієнта розподілу через різницю в термінах початку та завершення проектів, декілька з яких може реалізовуватися одночасно. Це дасть змогу забезпечити контроль за отриманням та цільовим використанням фінансування з різних джерел. Вирішення проблеми доречності й відповідності методологічній логіці використання рахунків 23 «Виробництво», 92 «Адміністративні витрати» та 94 «Інші витрати операційної діяльності» для обліку витрат є перспективним напрямом для подальших наукових пошуків. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Ананич С. М. О делении юридических лиц на коммерческие и некоммерческие. *Право в современном белорусском обществе*: сб. науч. тр. 2011. Вып. 6. С. 234–241.

2. Кутьева Д. А., Макарова В. А. Особенности управления финансовыми ресурсами в некоммерческой организации: монография. СПб.: Изд-во Политехн. ун-та, 2014. 185 с.

3. Панасенко С. В. Принципы и методы управления некоммерческими организациями // Сборник научных трудов Северокавказского государственного технического университета. Серия: Экономика. 2002. Вып. 5. URL: <http://rcenter.su/upload/iblock/c97/zrtoyacu%20o%20aoduyq%20djcftszsq%20dru.PDF>

4. Гура Н. О. Концепція бухгалтерського обліку в неприбуткових небюджетних організаціях. *Фінанси України*. 2012. № 10. С. 97–108.

5. Гура Н. О. Удосконалення облікового забезпечення діяльності некомерційного сектору економіки // Бухгалтерський облік, контроль і аналіз у сучасній економічній науці та практиці: зб. матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 3–4 квітня 2014 р.). Київ: КНЕУ, 2014. С. 202–205.

6. Гура Н. О. Методика бухгалтерського обліку в неприбуткових небюджетних організаціях. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2012. № 10. С. 3–8.

7. Кравченко О. В. Особливості обліку доходів і витрат неприбуткових організацій // Актуальні проблеми науки та освіти молоді: теорія, практика, сучасні рішення: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 2011). Харків: Фактор, 2011. URL: <http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/handle/123456789/6323>

8. Залунін В. Ф., Маковарова Г. С. Особливості обліку та оподаткування неприбуткових організацій. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип. 14. С. 961–965.

9. Олійник Я. В. Інформаційне забезпечення контролю за діяльністю неприбуткових організацій // Економіка підприємства: теорія та практика: зб. матер. IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 12 жовтня 2012 р.). Київ: КНЕУ, 2012. С. 311–313.

10. Сударева Т. В. Учет расходов на ведение уставной (некоммерческой) деятельности. *Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях*. 2010. № 18 (258). С. 42–44.

REFERENCES

Ananich, S. M. "O delenii yuridicheskikh lits na kommercheskiye i nekommercheskiye" [About the division of juridical persons on commercial and non-commercial]. *Pravo v sovremennom belorusskom obshchestve*, no. 6 (2011): 234-241.

Hura, N. O. "Kontseptsia bukhgalterskoho obliku v neprybutkovykh nebiudzhethnykh orhanizatsiyakh" [The concept of ac-

counting in non-budget non-profit organizations]. *Finansy Ukrainy*, no. 10 (2012): 97-108.

Hura, N. O. "Udoskonalennia oblikovoho zabezpechennia diialnosti nekomertsinoho sektoru ekonomiky" [Improvement of the accounting support of activity of the nonprofit sector]. *Bukhhalterskyi oblik, kontrol i analiz u suchasni ekonomichni nautsi ta praktytsi*. Kyiv: KNEU, 2014. 202-205.

Hura, N. O. "Metodyka bukhgalterskoho obliku v neprybutkovykh ne biudzhethnykh orhanizatsiyakh" [Methods of accounting in non-profit organizations do not budget]. *Bukhhalterskyi oblik i audyt*, no. 10 (2012): 3-8.

Kuteva, D. A., and Makarova, V. A. *Osobennosti upravleniya finansovymi resursami v nekommercheskoy organizatsii* [Features of financial management in a nonprofit organization]. St. Petersburg: Izd-vo Politekhnikeskogo un-ta, 2014.

Kravchenko, O. V. "Osoblyvosti obliku dokhodiv i vytrat neprybutkovykh orhanizatsii" [Features of accounting income and expenditure of non-profit organizations]. <http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/handle/123456789/6323>

Oliinyk, Ya. V. "Informatsiine zabezpechennia kontroliu za diialnistiu neprybutkovykh orhanizatsii" [Information support of control over the activities of non-profit organizations]. *Ekonomika pidpriemstva: teoriia ta praktyka*. Kyiv: KNEU, 2012. 311-313.

Panasenko, S. V. "Printsipy i metody upravleniya nekommercheskimi organizatsiyami" [Principles and methods management of non-profit organizations]. *Sbornik nauchnykh trudov Severokavkazskogo gosudarstvennogo tekhnicheskogo universiteta*. Seriya: Ekonomika. <http://rcenter.su/upload/iblock/c97/zrtoyacu%20o%20aoduyq%20djcftszsq%20dru.PDF>

Sudareva, T. V. "Uchet raskhodov na vedeniye ustavnoy (nekommercheskoy) deyatel'nosti" [Cost accounting for its statutory (non-profit) activities]. *Bukhgalterskiy uchet v biudzhethnykh i nekommercheskikh organizatsiyakh*, no. 18 (258) (2010): 42-44.

Zalunin, V. F., and Makovarova, H. S. "Osoblyvosti obliku ta opodatkovannia neprybutkovykh orhanizatsii" [Features of accounting and taxation of nonprofit organizations]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*, no. 14 (2016): 961-965.